



PERIÓDICH SATÍRICH,

HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.



NARCIS OLLER.

Ab sa penetrant mirada
y temperament d' artista,
es de la escola *realista*
la ploma més bèn trempada.

Avuy lo públich s' adona
d' aquest ingeni felís,
al sapiguer que á París
li han traduhit *La Papallona*.

VILANIU—OLLER.

Vilaniu es la pintura de un poble, de la seva campinya y dels seus habitants la qual s' entrellassa ab una narració novelesca, feta segons prescriu la moderna escola naturalista: un llibre de unas quatrecentas páginas que podria exposarse á can Parés, si en aquella casa hi havia prou siti per tants quadros.

Pintar ab la paraula ó pintar ab colors al oli, será difernt si vostés volen; pero 'l resultat es molt idéntich, á jutjar per l' impresió que deixan un bon quadro y una plana de novela, quan lo pintor que 'l escriu s' anomena Oller.

Cop d' ull per observar, talent per dir, vigor, relleu, color, vida y moviment son las condicions que demostra 'l novelista catalá, de manera que *Vilaniu* resulta ser una colecció de paisatjes y de quadros de carrers, de costums y de género, relacionats, més que relacionats, fosos ab un assumpto humá á tot serho. No ofereix la novela de que parlém, aquelles sorpresas, ni aquells artificis de la escola antiga qu' eran la delicia del nostres *guetos*, y que avuy 'ns caurían dels dits. La present generació té altrás exigencias. L' interés de la novela moderna no depén ni de lo imprevisit, ni de lo inverossímil, per extraordinari que siga: té molts més atractius la naturalitat y presenta sorpresas més agradables la fidelitat de las pinturas, la vida que per tot arréu se belluga y 'ls encants del llenguatge que diu sols lo que ha de dir y de la manera que déu dirse.

Llegeixin *Vilaniu*. En lo primer capítol recorreran una carretera, dintre de una diligencia, y no podran menos d' exclamar: «Jo coneix aquest país y en quan al passatjers, no es la primera vegada que viatjo ab ells» Entrin á la vila y 'ls passará 'l mateix: aquella plassa de las Monjas, aquella casa dels Galcerans ¿quí no las ha vistas alguna vegada? ¿Y 'ls castells dels Xiquets de Valls, las dansas y la gatzara de una festa major? ¿Y 'l diputat y 'l governador de la provincia y 'l *cacique* y tot lo poble que are pèls carrers, are dintre de l' iglesia 's belluga, 's mou y 's manifesta, ocupant cada figura 'l terme corresponent dintre del ample quadro? Tots los personatjes, los principals y 'ls secundaris están trassats de má de mestra. Lo lloch en que viuhén está descrit y pin-

tat com millor no puga serho. L' acció de la novel·la, senzilla y plena de veritat, ve á ser com l' esperit vivificador de aquell conjunt admirable.

No m' hi proposat fer un judici crítich qu' exigiria llarch espay de que no dispo. Un periódich local li ha dedicat tres articles bastant extensos, y encare, al mèu entendre s' ha quedat curt.

Al parlar de *Vilaniu* ho faig ab l' intent de recomenar aqueix llibre á tots los aficionats á la lectura. Ja no 'm dirigeixo tant sols als homes de lletras y de gust refinat, sinó al poble, á la massa de lectors, sense distinció. Dir qu' es una obra que 's llegeix de correguda seria poch; assegurar qu' una vegada s' ha llegit s' hi torna, no seria prou encare: es menester consignar que la segona vegada que 's llegeix se troba més interessant que la primera.

Aquesta condició no poden tenirla las novelas de fantasia que un cop descorregut lo vel de lo imprevisit. perden tot l' encant.

Un altre mèrit tè *Vilaniu* y es l' estar escrit en catalá. Llegéixinlo 'ls detractors del nostre idioma provincial, y digan després ab la má al cor, si podia escriure's de cap més manera: y si de passada 's fan cárrech de la gran riquesa de vocables, de la propietat, forsa y expressió de las paraulas, frases y locucions, compendrán que la llengua catalana es apte, aptissima per tots los géneros literaris. La qüestió no es més que una: cultivarla com cal, y aixó mateix passa ab tots los idiomas.

Per lo demès perderán lo temps los que tractin de buscar lo parentiu literari de Narcís Oller: ni Zolá, ni Daudet, ni Perez Galdós, ni Pereda, ni la Pardo Bazán se li semblan: fins are es una fesomia típica de la nostra literatura, sense ressabis ni retiradas. Oller es ell mateix.

Y parlém ja del home, que per cert val tant com lo novelista.

Físicament es més aviat baix que alt; un temperament nerviós sanguíneo; cabell y bigoti ros; ulls, no dels que punxan, sinó dels que absorbeixen; front ample, magnífich dipòsit de impresions; llabi inferior groixut, símbol de bondat y una piga á la galta esquerra, que li dona cert garbo.

Moralment, es impresionable, ardorós com un' haca (tè la sanch del camp de Tarragona) y ab aquest temperament de foch es ingénuo com un noy.

Natural de Valls, ahont nasqué per l' any 46 ó 47, quedá orfe de pare, sent una criatura. Cursá jurisprudencia á Barcelona y al acabar la carrera guanyá per oposició una plassa d' oficial de secretaria en la Diputació provincial. Mès tart la deixá, poch amich de subjectarse á la disciplina oficinesca. Avuy fa de procurador.

Sent encare estudiant escribia; pero sempre en castellá. Era enemich del renaxement literari de Catalunya, y en aquest desamor mateix trobava 'l cástich. No cal parlar de sos escrits de llavoras, bèn insignificants per cert. Un día féu un viatge á París, comprá per entretenirse durant lo viatge la novela de Zolá *Une page d'amour*, y vejé un nou mon.

Havent contret relacions de amistat ab alguns joves catalanistas, assistí á alguna de las festas ab que aquests celebran los principals aconteixements literaris, y l' estímul l' obligá á escriure alguna cosa, per no fer entre ells un paper desairat. Comensá per quadros de costums y narracions curtas, y desde sos primers passos caminá ab tanta seguretat, que *Lo bailet del pá*, passa

entre 'ls intel·ligents per una joia de la moderna literatura catalana.

Croquis del natural y *Notas de color* son dos coleccions de treballs curts que farían lo crèdit de qualsevol autor. *Isabel de Galcerán*, novela premiada en los Jochs Florals es lo *bosseto* de *Vilaniu*; l' *Escanya-pobres*, també premiada, es una novela vigorosa, obra de un talent expert. De la *Papallona*, no dirém sinó que ha sigut traduhida al francès, y honrada ab un prólech de Zolá, y que ab poch temps s' ha agotat la edició, venentse á Fransa més exemplars de la traducció en dos ó tres mesos, que aquí á Espanya del original. No tardará *Vilaniu* en passar la frontera, y una vegada més deurém als vehins lo que no sabém fer á casa nostra mateixa.

Lo més consolador pèls que seguím á Narcís Oller en sa carrera literaria es que fins are ha anat progressant, lo qual demostra que no ha dit encare la última paraula.

¡Si sabia ab quin gust esperém la sèva próxima novela!

P. DEL O.

AL DESCUBRIR LA INFIDELITAT MONÓLECHS REALISTAS.

UN HOME SENZILL.

¡Dèu mèu! ¡Dèu mèu! ¡Pegármela á mí.... la mèva dòna! Ho veig, ho toco, ho palpo y 'm sembla mentida. ¡Y per qué! Veyám m' agradaría saberho... ¿Qué li he fet jo per disgustarla fins al extrém de que s' haja decidit á jugarme aquesta mala partida? ¿No li he donat tot lo que ha volgut? ¿No hi satisfet tots los seus capritxos?

¡Ah! No ho haguera dit may... ¡Cá! ¿Jo sospitar d' ella? ¿Jo anar á pensar que...? Vamos, ni somiarho... Y á pesar de tot, me l' ha fregida... Sí, sí; no 'n tinch cap dupte...

¡Quina vergonya! ¡Quin disgust! ¡Ara vejéu qui m' ho havia de dir...!

UN POCA PENA.

Pues senyor; aixó es cosa feta. Ja feya temps que li anava á la saga, perque observava en ella unas cosas que... en fin... jo no soch tonto y á mí ningú me la pèga. Avuy ho he descubert tot... tot, tot completament.

Y qu' ella ha cantat de plá. Sè 'l temps que fa que aixó dura, sè cóm se diu 'l fulano... vaja, ho sè tot. ¡Cuydado y portém la cosa ab cautela! La ocasió la pintan calva, y no es prudent deixarla escapar.

Vaig á veure á aquest flavió y ¡qué dimontri!... 'm sembla que 'ns arreglarém.

UN QUE SE LAS PÉGA FORTAS.

¡Canallas! ¡Brrrr! No sè 'l que 'm faig ni 'l que 'm dich... Lo cop ha sigut terrible, espantós, inexplicable... ¡Enganyarme d' aquesta manera tan vil... una dòna qu' era la nina dels meus ulls... y un home que 'm deya amich... Per xó 'm dich Benito... ¡Vaya uns amichs tinch!

Pero no se 'n burlarán, no: la mèva venjansa ha de ser tant complerta, tant horrible com la ofensa que se m' ha inferit.

Demá 'l desafío.... sí, 'l desafío: á sabre, á pistola, á trabuch, á llansa... á tot lo que vulgui. Necesito la sèva sanch, tota la sanch de las sè-

vas venas per rentar la taca que m' ha tirat á la cara.

Será joch de pocas taulas... La rabia 'm donará valor. ¡Zis, zas! ¡y plom! A can Pistras, perque no hi torni may més...

¡Ah! Y al arribar á casa... mato á n' ella...

UN HOME PRUDENT.

¡Recristina! ¿Somio ó estich despert? Me sembla que sí... era ella, aquell vestit de ratllas blavas, la mantellina posada d' aquell modo tant especial. ¿Y ell? ¿qui déu ser? un jove alt, ros, ben plantat, cara provocativa. Al sorpréndrels, semblava qu' encara 'm volia pegar... ¡Pegarme á mí, que soch l' ofés, lo perjudicat, la víctima! Miréu que tè bemols aixó.

Pero ¿y si no es lo que jo penso? ¡Hi ha casualitats tant estupendas! Devegadas succeheix que... Perque, vaja, jo ab seguretat no puch afirmarho. Es veritat que anavan junts, que han sortit d' allí, qu' ell se la mirava... pero ¡qui sab, Mare de Déu! Un hom pot equivocar-se... Es precis que obri ab cordura y que no m' embranqui... Potser no hi ha res de lo que jo crech...

Sí, sí; será millor créureho aixís. Vigilaré, averiguaré y després... veurém.

UN FILOSOFH.

¡Consumatum est! Lo qu' es aquesta ja me la tenia tragada... ¡Totas son iguals!

Molts arrumacos, molta fanfarria, molta hipocresía y al cap de vall... ¡cataplám! Al abisme com las demès.

¡Trista condició humana! Sempre succeheix lo que ha de succehir. Ja podéu pendre precaucions, ja podéu tantejar lo terreno, ja podéu fer, ja podéu dir: si 'us l' han de pegar, 'us la pegan encara que siga á las vostras barbas.

En la mèva situació, hi hauria homes que plorarian de rabia; altres tal vegada se 'n riurían únicament. Jo no soch dels que ploran ni dels que riuen. Comprench l' enllás de la causas y 'ls efectes; miro y callo.

Mentres hi haji món hi haurá frastadas parescudas; mentres hi haji donas hi haurá infidelitats...

¡Totas son iguals!

UN ROMÁNTICH.

¡Adéu ilusions, ensomnis de felicitat, horas de plácida calma y de serena ditxa! ¡Tot ha fugit! ¡Tot ha desaparecut!

Com l' oratje que assota 'ls arbres florits, escampant una á una las tendras fulletas que 'ls adornavan, aixís ha escampat aquest cop fatal, las aromosas fulletas del arbre del mèu amor!

¡La falsa! ¡la perjura! ¡la.....!

Lo mar me crida: amargas son sas ayguas procelosas; mes no ho serán pas tant com las revolatas onadas de fel que bullen dintre 'l mèu cor.

Demá un diari local dirá aixís:

«Está mañana las olas han arrojado á la playa de casa Antúnez el cadáver de un joven que, según una carta, correctamente escrita, que se le ha encontrado en un bolsillo se suicidó *él mismo*, por no poder soportar una grave afrenta que su simpática esposa había hecho á su honor. ¡Pobre joven! ¡Tan *idem* y tan desgraciado!»

UN CATEDRÁTICH DE LÓGICA.

M' ha enganyat, ha faltat al seu deber y ha olvidat lo seu jurament.

Bueno: lo contracte bilateral queda *ipso facto* anulat. Si á n' ella li convè que continúhi, á mí nò. Lo fet realisat proba palmariament que la societat mèva no li es agradable, ó que sols li es agradable ab la intervenció d' un tercer.

Com aquestas no son las condicions de la escriptura; com en la comissió del delictè hi ha notoria mala fé, y qui fa un cove fa un cistell, y *la cabra siempre tira al monte* y de las cosas tot es lo comensar, aprofito la ocasió qu' ella mateixa m' ofereix y li remeto la llibertat.

Que se 'n vaja en nom de Déu; seré viudo, sense portar dól... exteriorment: lo portaré á l' ànima.

L' AUTOR.

(L' autor.... l' autor no diu res, per la senzilla rahó de que no ha descubert cap infidelitat.)

A. MARCH.

SOBRE LAS DONAS. (1)

Aquesta vegada la polémica sobre *el eterno femenino* es molt animada. *Fantástich* defensa á las donas en prosa; *C. Gumá* las ataca en vers. Per supuesto, l' un y l' altre 's quedan com avants de comensar: pero l' un y l' altre diuen cosas molt ingeniosas y divertidas, y aixó es lo que fa agradable l' últim *folleto* que han donat á l' estampa 'ls populars redactors de *La Campana de Gracia*.

Un de més á la llista que no desmereix en res dels anteriors, com se 'n convencerán per la següent mostra, qu' es la contestació que dona en Gumá á n' en *Fantástich*, al pintar aquest lo que fóra dels pobres homes, si al món no hi hagués cap dona.

UN MÓN DE DONAS.

¡Magnífich! ¡Piramidal!

Li vaig á seguir la broma:

tingui, suprimeixo l' home

y tot son donas. ¡Caball!

Dem pas á la fantasia,

y, apa, á veure que hi trobém

en 'quest nou món que formém...

¿No sab lo que succehiria?

Que las donas, deslligadas

del deber y del pudor,

tindrían trassa y valor

per fer mil calaveradas

Que, com que si s' atavian

los motius no son pas altres

que agradarnos á nosaltres,

aviai s' abandonarían.

Y que, libres del *butxi*

que avuy las tè esclavisadas,

llavoras tolas plegadas

deixarían de fingí.

Lo món, igual que una grua,

volaría .. com Déu sab;

lo que fessin ab lo cap

desfarían ab la qua.

Tot estaria á las foscas,

los barcos sempre 's perdrian

los carruatjes matarian

la gent lo mateix que moscas.

Los carrils, si acás anavan,

sempre sortirían tart

y en quant á xoques, ¡la mar!

(1) Un quadern de 32 planas en prosa y vers.—Préu 2 rals.—Se ven á ca 'n Lopez.

en mitj any los anulavan.
No sabrían fè empedrats
ni aixecá edificis nous;
no podrían matar bous
ni béns massa rabinats.
Si un día 's pegava foch,
per exemple, á Barcelona,
de Sans... fins á Badalona
no quedava res en lloch.

Totas voldrían maná
y dictar disposicions;
ni súplicas, ni rahons,
res las faría callar.
Sempre hi hauría pallissas,
y atropellos y emboscadas,
y motins y garrotadas,
y tiros y corredissas.
Anirían pèl carrer
llessant sospirs, abatudas,
melancólicas, perdudas,
sense sapiguer qué fer.
Y tindrían d' acabar
totas juntas, per dí, á crits:
—¡Pares, promesos, marits!
¡Tornéunos á gobernar!—



Lo Liceo continúa tancat.

Al *Principal* tot esperant l' arribada de la companyia de opereta italiana s' han donat dos concerts, un d' ells á benefici del mestre Dalmau qu' está passant una gran desgracia. En tots dos hi ha prés part l' eminent Vidiella, arrebatant com sempre que obliga al piano á fer maravellas. Entre las pessas que vá tocar s' hi conta una *Romansa sense paraulas* del nostre paisá Rodriguez Alcántara que no desdiu de las obras dels mestres més reputats que formavan lo programa. La seva deixeble Sra. Guerra, vá donar probas de una precocitat inverossímil.

A *Romea* s' ha estrenat *La irompeta de la sal*. En atenció á que aquella empresa no tè á bè tractar al nostre periódich com al resto de la premsa de Barcelona, no hém tingut ocasió de veure l' obra del Sr. Aulés. Allá ahont no 'ns hi volen, no hi aném.

La associació de autors catalans continúa tant favorescuda com sempre pèl públich inteligent. Dimecres vá estrenarse ab éxit una pessa del Sr. Colomer titulada: *De cobarts no ni ha res escrit*. ¿Volen riure de debó? Váginla á veure.

N. N. N.



¿Qué me 'n diuen del crím del teatro Ribas!
Pochs successos passan á Barcelona més escandalosos y abominables.
¿Qu' es lo que pot robarse dintre de un teatro 'l dia que no hi ha funció? Alguna pessa de roba, entradas de la taquilla y comedias vellas. Y per tant pobre botí, un miserable 's queda á la casa desde 'l dia avants, y espera que 'l guardiá del teatro y 'l seu ajudant se fiquin al llit, per anarlos á vuidar las butxacas de la hermillá, y cusirlos á punyaladas, al véures descubert.

Es inconcebible tanta estupidés unida á tanta perversitat.

Agafat lo criminal, va regoneixe's en ell un dels raters que pululan per Barcelona.

¿Y donchs, qué fa la policia?

¿Los coneix y no 'ls desa?

¿Es que no pot agafarlos fins que pesi sobre d' ells proba manifesta de alguna culpa? Llavors no hauría de deixarlos de petja, y vigilats continuament ó bè agafarian los trastets y se 'n anirían ó cambiarían de ofici.

Cada tarde pèls vols de l' Universitat se libran batallas campals entre 'ls estudiants del Institut y 'ls del Seminari.

Hi ha cops de pedra y bastonada seca y banyas y trenches.

Joves seminaristas,—perque suposo que vostés han comensat la gresca—no sigan tant impacients, ni tant ardorosos...

Es una tonteria adelantarse als aconteixements.

Massa que arribará l' hora de ser cabecillas y aixecar partidas.

Se atribueix á n' en Montero Rios un projecte colossal, 'l de treure l' escola industrial de Barcelona y trasladarla á Madrid.

¿Qué diuen! ¿Qué ho troban absurdo?

Donchs jo ho trobo naturalíssim. ¿No hi ha á Madrid més industria que á Barcelona?

Si senyors, sí: 'l caràcter de la industria moderna tendeix á suprimir esforços y treball, y allá tothom se la campa treballant lo menos possible.

Pero vostés dirán:—¿Y 'ls inginyers ahont farán la práctica?

¿Ahont? A las fábricas de turró y de anguilas de Toledo.

Mirin que á Madrid n' hi ha de molt ben montadas.

Vajan á ca 'n Parés, vagin á veure 'l quadro *Spoliarium*. No 'ls dolguin los dos rals de entrada que se 'n farán si hi van de dia ó la pesseta si hi van de nit.

Es una obra mestra: pintada ab una grandiositat que deixa atónit.

Alló es una escena del mon antich, que 'ns trasporta á l' época dels gladiadors. Cada figura es un poema. 'L conjunt es una cosa que no s' havia vist desde 'ls temps de Miquel Angel.

Lo més admirable es que Luna, autor del quadro, no tenia encare 23 anys quan va pintar-lo y 'n feya tot just dos ó tres que s' exercitava en la pintura.

En lo próxim número donarém lo retrato de aquesta eminencia, que del primer cop d' ala s' ha elevat á l' altura dels primers mestres.

Las islas Filipinas diu que son nostras. A lo menos nosaltres fém com los propietaris de las casas vellas: paguém tots los gastos de reparació encare que 'ls lloguers no donan casi res.

Es més: sostenim una línea de vapors que posan en relació periódica aquellas islas ab la mare patria, y aquesta línea 'ns costa 'l nostres quartos.

Pero, are vé 'l bó: 'ls nólits ó fletes desde Liverpool á Manila costan menos que desde Barce-



AVANS DE CASARSE
Quart creixent.

LO DIA DEL CASAMENT
Lluna plena.



TRES MESOS MES TART

AL CAP DE UN ANY

lona al mateix punt, ab tot y ser la distancia molt més curta desde aquí que desde Inglaterra.
¿Cóm s' explica aquesta *animalia*?

¡Pobre Espanya!

Los extrangers la pelan; las companyías de vapors la repelan.

Y 'l país tant pacient, tant tranquil, ab aquest geni de *pasta d' agnus* que ni 's queixa, ni s' adona de res.

Diguin ¿no sería hora de que acabessim de una vegada, y 'ns arrendessim á Inglaterra?

¡Ey, si Inglaterra volía arrendarnos!

Gran noticia.

Lo Congrès de Viena ha acordat lo diapasson normal.

Desd' are la nota *la* deurá tenir 870 vibracions, ni una més, ni una menos.

Aixó es molt bonich dirho; pero de dirho á ferho hi va alguna diferencia.

Aixís, per exemple quan en Camacho empunyi 'l diapassón, las butxacas dels contribuyents donarán las vibracions á milions de milions.

Se n' han tornat á París perfectament curats, quatre joves dels Estats Units que havent sigut mossegats per gossos rabiosos, van anarse'n á París á trobar á Mr. Pasteur.

De manera que ja es un fet positiu lo remey contra la rabia.

Al últim los contribuyents espanyols potser trobaran un alivio contra las mossegadas de 'n Camacho.

Que 's falsificava la moneda, que 's falsificavan los bitllets de banch, aixó ja se sabia.

Peró á Madrid s' ha descubert una nova falsificació.

¿De qué dirían?

De *cajetillas* del Estanch.

Aixó ja es falsificar no més que pèl gust de ferho.

Perque tota falsificació tè per objecte fer passar per bonas, las cosas dolentas.

¡Y mirin que més dolentas que las *cajetillas* del estanch es impossible que ho sigan las falsificadas!

Una pobra dona, Eugenia Huguet, va dur al convent del Bon Pastor de Sant Gervasi, per 5 anys, á la seva filla Ignacia Muñoz y Huguet, que 'n tenia 8 d' edat.

Vinguè l' hora de tréurela: ja la noya havia de tenirne 13, y quan la mare aná á reclamarla las monjas l' havían feta fonedissa.

La pobre mare no ha pogut averiguar lo parader de la seva filla.

Suposém que 'l Jutje de las Aforas qu' entén en l' assumpto, será més afortunat que aquella desconsalada mare.

Lo *Brusi* describint la festa de Sant Antoni dels Ases:

«Llamaron la atención un gran número de burras de leche, con mantillas encarnadas, en las cuales estaba bordada la dirección de la casa, en la calle de Robador. *Presidióla* al ir á recibir la bendición un jinete con el caballo muy enjaezado.»

¡Qué 'ls sembla!

President de las burras.

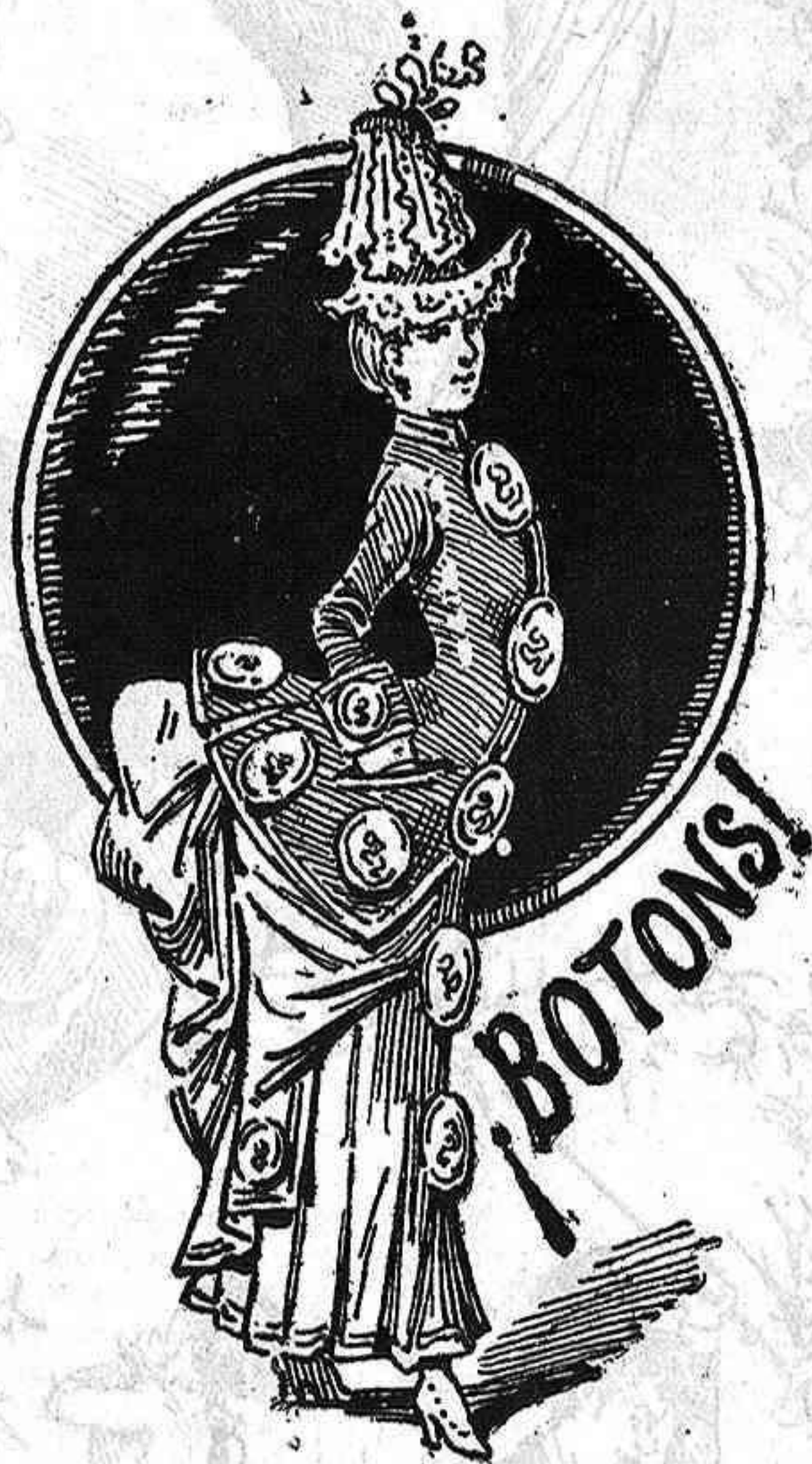
¡Ah, senyor Cornet, senyor Cornet!

A estas horas jo ja li hauría demanat una satisfacció.

Donya Tula es una americana que al poch temps de quedar viuda, s' entretenia ab un negre que havia dut de l' Habana.

Escandalisats los parents, un día van reptarla y donya Tula va respóndre:

—¿No ven Vdes. que estoy de *luto* riguroso?



Senyoras, ¡per caritat!...
Ja que ho veig ho tinch de dir:
¿Qu' es eix modo de vestir
tant cursi y exagerat?

No tenían prou tabola
d' arrufats y polissons,
que ara 's plantan uns botons
grossos com una cassola.

¿Y aixó 'ls fa gracia? ¡Bunyols!
¡Dispensin!... que no hi dit res;
no las critico á vostés,
critico 'l vestir tant sols.

Vostés son *cayas*... l' amor
per vostés me fa glatir,
mes en tocant al vestir
francament, no estém d' acort.

No puch creure necessari
que per lluhir cossos bufons
hajan de dur tants botons;
¡si semblan un mostruari!

Vostés res hi van guanyant;
qui hi guanya es lo botigué,
que sense costarli re
tè una exposició ambulat.

Perque ja no 's véu apenas
dona ab semblant aixirit,
que no lluheixi en lo vestit
botons grossos á dotzenas.

Jo al notar que així fan l' os
creyent tenir modals *cayos*,
sempre crech veure 'ls lacayos
d' una casa de senyòs.

Y al mirarlas tant bufadas
francament, fins me contrista.
¡No, ja 'ls dich que la modista
las ha bèn embotonadas!

En va dirán:—¡qué hi farém!
la moda aixís ho acomoda.
Ja m' agrada á mí la moda,
pero may á tal extrém.

Si aquesta marxa seguím
los marits ¿cóm s' ho farán?
Sempre estarán treballant
per cantá 'ls goigs de Sant Prim.

¡Bah! ¡bah! no estich per cansons
jo no 'm caso; fora apuros.
¡Si al mes guanyo trenta duros
tot se 'n nírfa ab botons!



La que 'm vulga, pe 'l mèu rango
á la moda ha de dá aixamples;
vestit llis, faldillas amples,
y apunt de ballá 'l fandango.

Trampas fora, y tot embull
que fassi aná enfarfegat,
que quan se véu la vritat
¡ay! la dona 'ns cau de l' ull.



Sols aixís, tindrà seguras
la que 'm vulga, relacions;
mes que no 'm vinga ab botons:
¡no estich per botonaduras!

GUMERSINDO BUFASOMBRAS.



—¿Tant mateix li ha sortit quinto 'l noy, senyora Francisqueta?

—Si senyora; pero no anirá al servey.

—Ah, ja entench: lo redimirán.

—No es aixó: sinó que no arriba á la mida. Miri si es petit 'l meu fill, que quan surt al carrer tè de anar cantant perque no 'l trepitjin.

Un militar, procedent del exércit de Cuba, logra veure per fi al ministre de la Guerra y li diu:

—General, jo li suplico que intercedeixi per mí, á fi de que se 'm dongan las pagas atrassadas, ó sinó 'm moro de fam.

—¡Ja m' ho farà creure! respon lo ministre, fixantse en la cara molsuda y roja del militar. ¿Y donchs aquesta cara?

—Aquesta cara no es mèva.

—¿Qué diu are?

—No es mèva; la dech á la patrona, que ja fa sis mesos que 'm fa la vida fiant y que la pobra ja no pot més.



A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.^a—*Cons-tan-ti-no pla.*
2. ID. 2.^a—*Trom-pe-ta.*
3. ENDAVINALLA.—*Clau.*
4. INTRÍNGULIS.—*Palau.*
5. CONVERSA.—*Valencia-Avi.*
6. GEROFLÍFICH.—*Rius y rieras duhen aygua.*



XARADAS.

I.

Casi tothom tè *primera*,
dos es nota musical,
sè de cert qu' es molt *tres-quarta*
la que dú per nom *total*.
Prima-quarta á qui la mira
si 'l que mira uns vint anys tè
si no ho fas de *una-dos* gana
trobarás lector lo qu' es.

C. DE KOCH.

II.

Prima-inversa lo *Total*
apellido de un autor.
invertint *segona-prima*
prima-inversa 'l mateix *Tot*.

A. KIN-FO.

ENDAVINALLA.

Poso trist y poso alegre,
só molt gran y só molt xich,
só molt blanch y só molt negre,
só molt pobre y só molt rich.

Tinch marges y no só riu,
tinch títol sens noble sè...
Au, lector, fès lo cap viu
y endavínam si 't convè.

AREDNABAL.

ANAGRAMA.

—Are venia Pasqual
à casa tèva.

—¿Y aixó?

—A dirte que la Sió
aquest dematí ha *total*;
y 't vull demaná un favor.

—¿Quín es?

—De aná á buscá 'l metje
puig en la *total* y 'l fetje
li ha vingut un *tot* dolor.

PEPET D' ESPLUGAS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Se-
gona: en las vinyas.—Tercera: objecte de posar oli.—
Quarta: carrer de Barcelona.—Quinta: corda de guitarra.
—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

UN DE LA VALL D' ARAN.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nació.
- 4 2 3 4 2 8 7.—Aucell.
- 4 7 3 5 6 2.—Ofici de moda.
- 1 2 3 4 7.—En las casas n' hi ha.

- 6 7 8 8.—Bestia.
- 6 7 4.—Idem.
- 8 7.—Nota musical.
- 1.—Consonant.

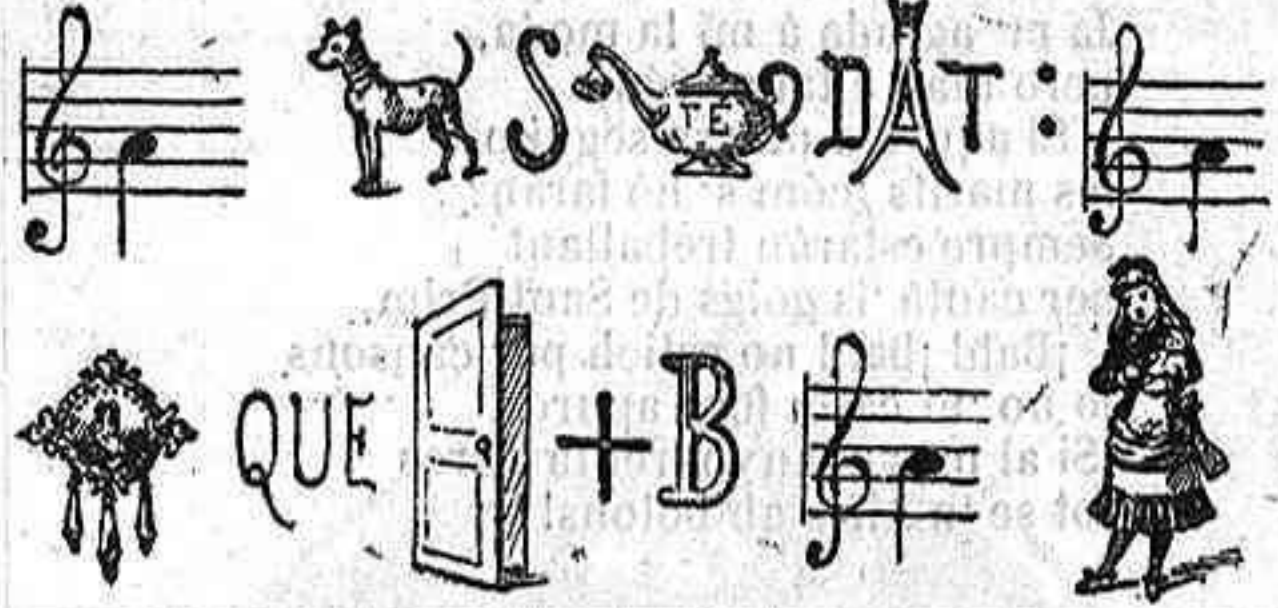
ANTON DE LA CERA.

CONVERSA.

- Tè, Clara, la clau del pis.
- ¿De quín pis es?
- De ca la...
- ¿Qui?
- Buscaho que ja ho he dit.

S. DELS M. GROSSOS.

GEROGLÍFICH.



VILANIU.

Novela de cos-
tums del nostre
temps per Nar-
cis Oller. Un tomo voluminós en octau 16 rals.—Se ven en
la llibreria de Lopeç, Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

HISTORIA DE UN PARAYGUA



Al aparador de ca'n Segur.
¡Feya un goig!



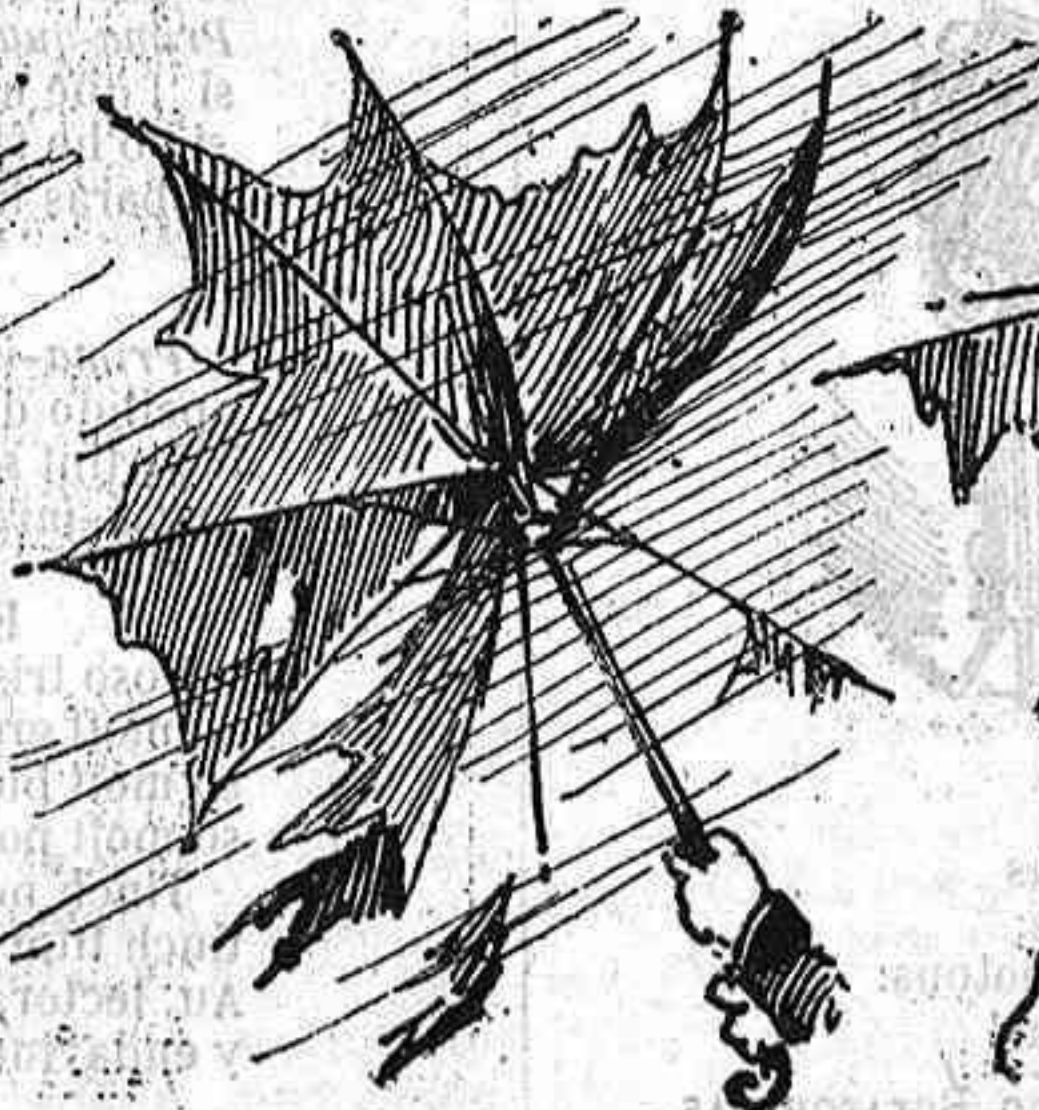
Estreno. ¡Era més hermòs!



Van deixar-lo á un amich y
vá tornar-lo sense punyo.



¡Gran perill!



¡Catástrofe!



Final.